

ANCIENT GREECE c. 440-400 BC

Ο ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ Π.Χ.

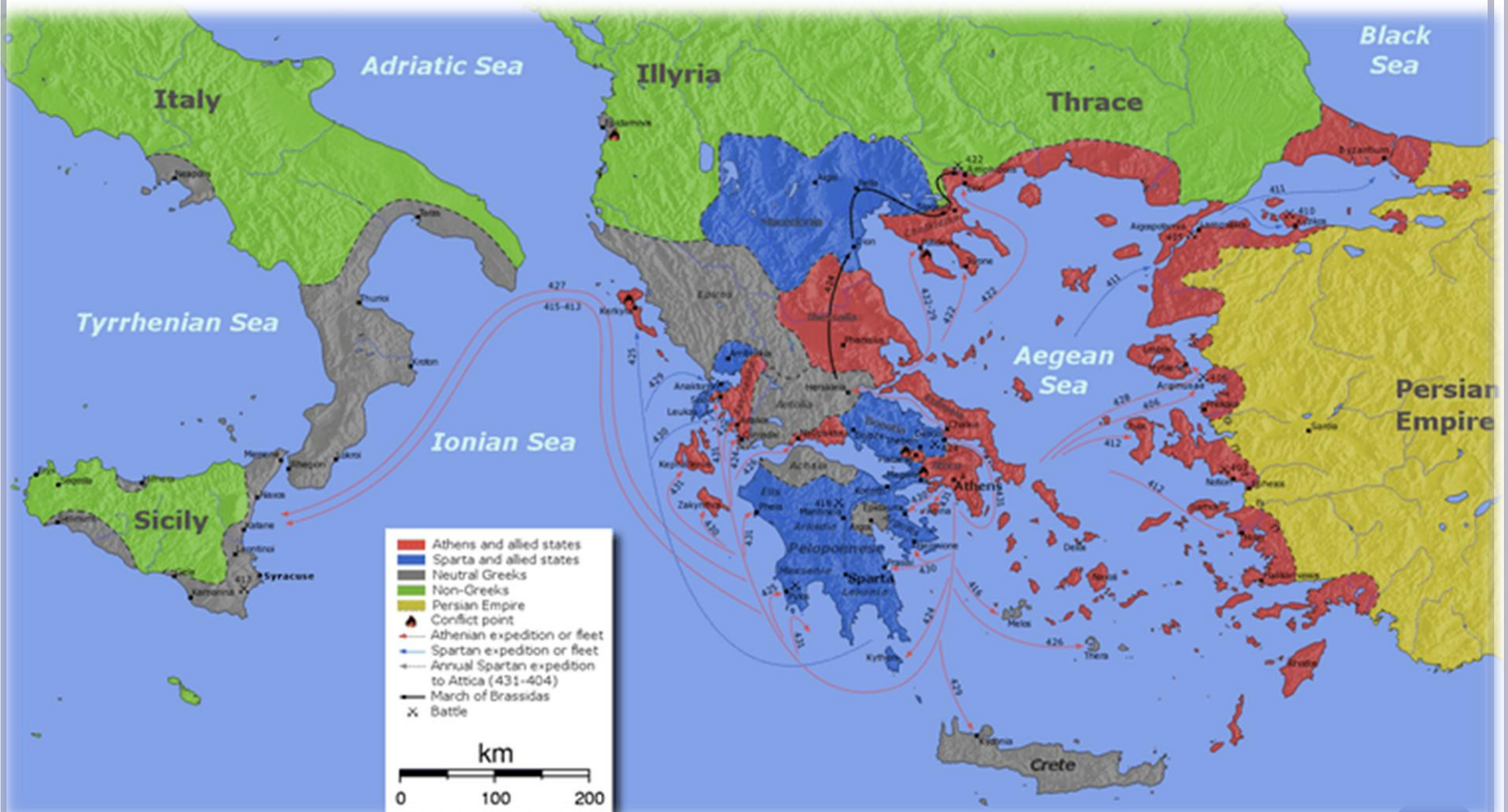
Κρίση και
παρακμή της
πόλης κράτους
Πανελλήνια
ιδέα

ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

5 ^{ος} ΑΙΩΝΑΣ 490	Μάχη του Μαραθώνα.
π.Χ.	Οι Πέρσες εγκαταλείπουν τον ελλαδικό χώρο.
479 π.Χ.	Α' Αθηναϊκή Συμμαχία
478 π.Χ.	Τριακοντούτεις σπονδαί: Ειρήνη της Αθήνας με τη
445 π.Χ.	Σπάρτη. Στην Αθήνα αρχίζει η εποχή του Περικλή
	Αρχή του Πελοποννησιακού Πολέμου
431 π.Χ.	Τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου – Ήττα της
404 π.Χ.	Αθήνας – Σπαρτιατική ηγεμονία
	Βοιωτικός – Κορινθιακός πόλεμος (τελειώνει το 386
4 ^{ος} ΑΙΩΝΑΣ 395	π.Χ.)
π.Χ	Ανταλκίδειος Ειρήνη. Ανάμιξη των Περσών στην
386 π.Χ.	Ελλάδα
380 π.Χ.	Ο Ισοκράτης στον Πανηγυρικό του μιλά για την
	Πανελλήνια ιδέα
371 π.Χ.	Μάχη στα Λεύκτρα. Θηβαϊκή Ηγεμονία
362 π.Χ.	Μάχη στη Μαντινεία. Πτώση της Θηβαϊκής
	Ηγεμονίας

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ [431-404 ΠΧ]

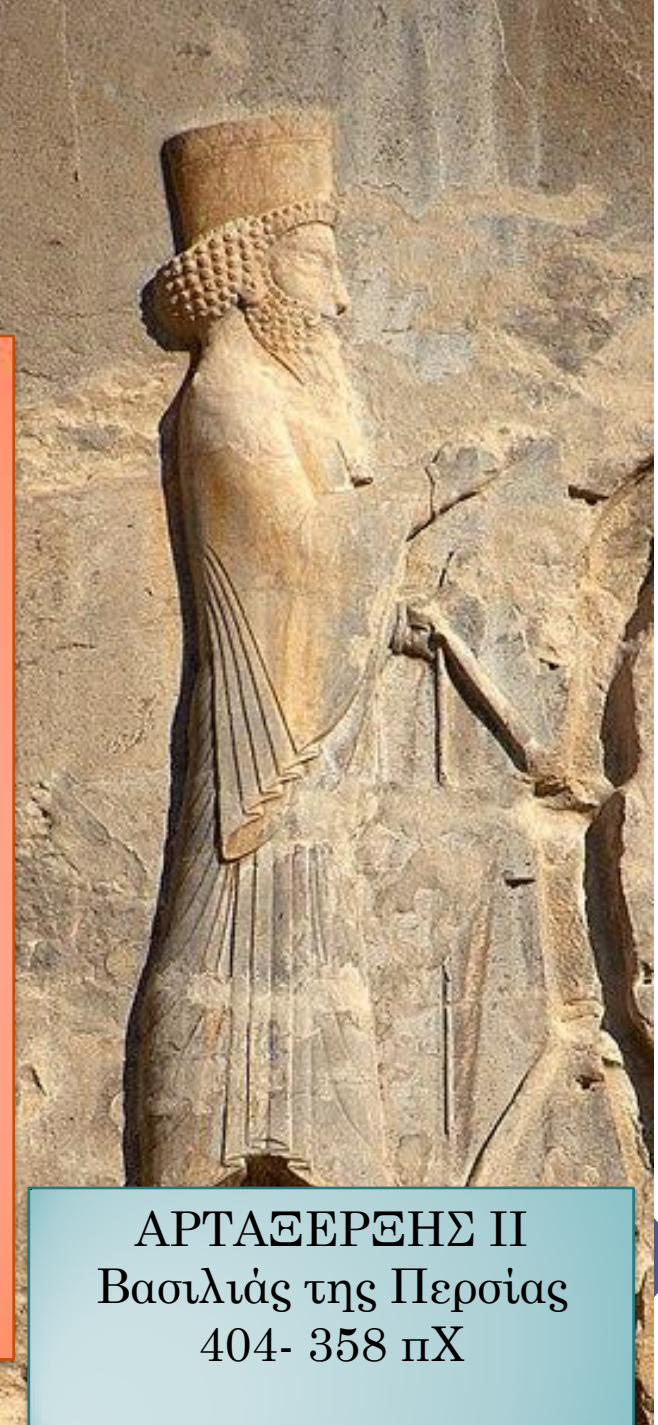
ΚΡΙΣΗ-ΠΑΡΑΚΜΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΝ 4^Ο ΑΙΩΝΑ Π.Χ. (400-300 π.Χ.)

- Ο Θεσμός της πόλης-κράτους βρίσκεται πλέον σε κρίση. Ο θεσμός της πόλης-κράτους αρχίζει πλέον να παρακμάζει.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

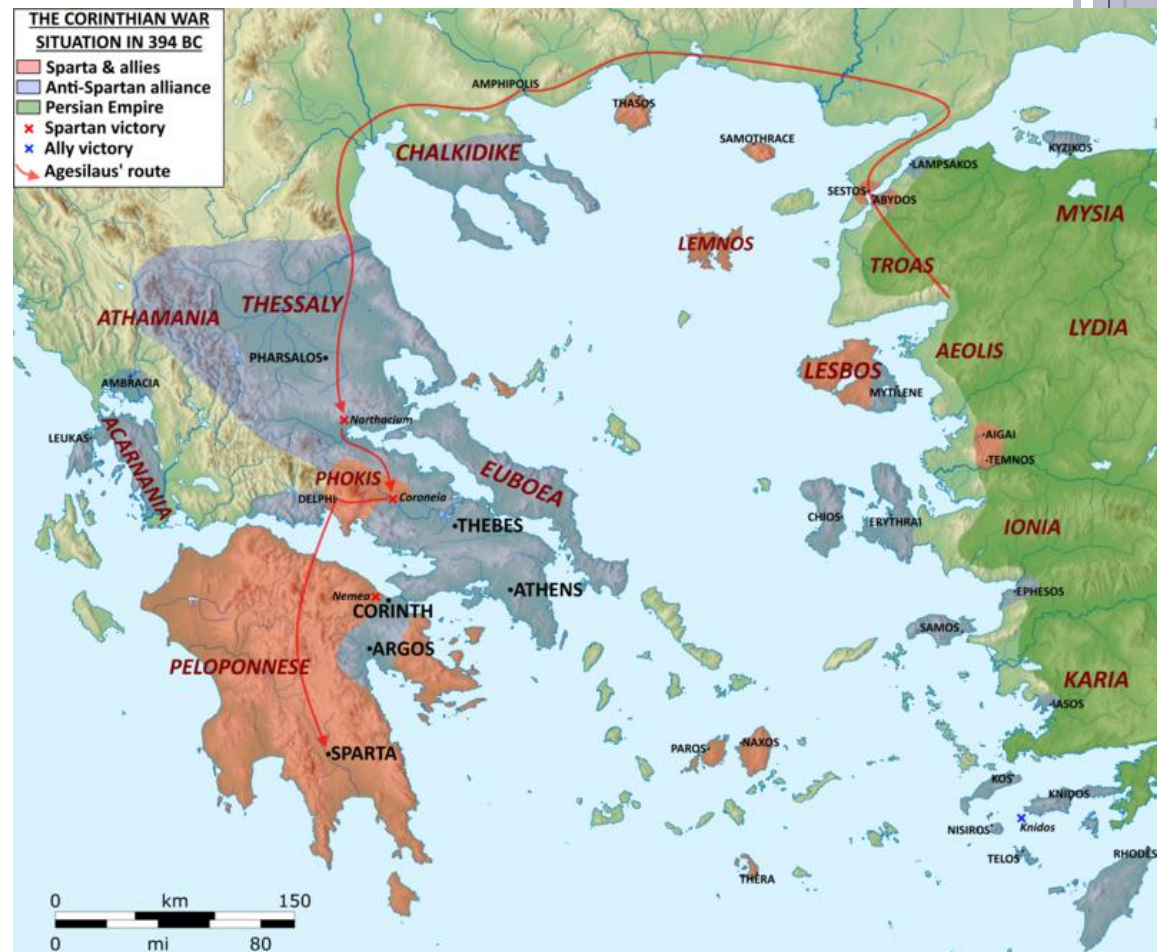
- Στο **εσωτερικό** των πόλεων κρατών: οικονομικά προβλήματα, πολιτικές και κοινωνικές αναταραχές.
- Στις σχέσεις των πόλεων-κρατών **μεταξύ τους**: Οξύνονται οι ανταγωνισμοί και οι συγκρούσεις ανάμεσα στις πόλεις-κράτη.
- Η παρέμβαση των **Περσών**: Παρεμβαίνουν δίνοντας χρήματα πότε στη μία, πότε στην άλλη πόλη, με σκοπό να διασπάσουν τους Έλληνες.

ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ ΙΙ
Βασιλιάς της Περσίας
404- 358 πΧ

ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

- Πότε έγινε: Από το 395 έως το 386 π.Χ.
- Πώς φτάσαμε στον νέο πόλεμο;
- Οι Πέρσες υποκινούν τη δημιουργία **αντισπαρτιατικού συνασπισμού** από ελληνικές πόλεις. Ο συνασπισμός αυτός με τη σειρά του προκαλεί μια σειρά από πολεμικές συγκρούσεις:

ΟΙ ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ

A detailed marble relief sculpture depicting a warrior on horseback. The warrior is shown in profile, facing right, wearing a long, flowing tunic and a helmet. He is mounted on a horse that is also facing right. The background of the relief shows other figures, possibly fallen soldiers or captives, suggesting a battle scene.

Σπάρτη
(και σύμμαχοί της)

Αντισπαρτιατικός
συνασπισμός
(Αθήνα, Θήβα, Κόρινθος,
Άργος)

ΠΕΡΣΕΣ

ΑΝΤΑΛΚΙΔΕΙΟΣ ΕΙΡΗΝΗ (386 π.Χ.)

- Επισφραγίζει το τέλος του Βοιωτικού πολέμου.
- Λέγεται και Βασίλειος ειρήνη (επειδή σ' αυτήν αναμειγνύεται και ο βασιλιάς των Περσών)
- Είναι μια ειρήνη **μειωτική** για τους Έλληνες (γιατί οι **Σπαρτιάτες συμφωνούν με τους Πέρσες** να επιβάλλουν τους όρους για να τελειώσει ο πόλεμος)

Ἄρταξέρξης βασιλεὺς νομίζει δίκαιον τὰς μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις ἑαυτοῦ εἶναι καὶ τῶν νήσων Κλαζομενὰς καὶ Κύπρον, τὰς δὲ ἄλλας Ἑλληνίδας πόλεις καὶ μικρὰς καὶ μεγάλας αὐτονόμους ἀφεῖναι πλὴν Δήμνου καὶ Ἰμβρου καὶ Σκύρου· ταύτας δὲ ὥσπερ τὸ ἀρχαῖον εἶναι Ἀθηναίων. ὁπότεροι δὲ ταύτην τὴν εἰρήνην μὴ δέχονται, τούτοις ἐγὼ πολεμήσω μετὰ τῶν ταῦτα βουλομένων καὶ πεζῇ καὶ κατὰ θάλατταν καὶ ναυσὶ καὶ χρήμασιν.

“ King Artaxerxes thinks it just that the cities in Asia should belong to him, as well as Clazomenae and Cyprus among the islands, and that the other Greek cities, both small and great, should be left independent, except Lemnos, Imbros, and Scyros; and these should belong, as of old, to the Athenians. But whichever of the two parties does not accept this peace, upon them I will make war, in company with those who desire this arrangement, both by land and by sea, with ships and with money.”

ΤΙ ΠΑΙΡΝΕΙ ΚΑΘΕ ΠΛΕΥΡΑ

ΣΠΑΡΤΗ

- Γίνεται τοποτηρητής της ειρήνης στον ελληνικό χώρο – ουσιαστικά γίνεται όργανο της πολιτικής των Περσών.

ΠΕΡΣΕΣ

- Παίρνουν τις ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας και την Κύπρο

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ

- Διακηρύσσεται η αυτονομία σχεδόν όλων των πόλεων

ΑΘΗΝΑ

- Κρατάει τα νησιά Ίμβρο, Σκύρο και Λήμνο

ΘΗΒΑΪΚΗ ΗΓΕΜΟΝΙΑ (371-362 π.Χ.)

- Η Θήβα διεκδικεί την ηγεμονία στον ελληνικό κόσμο (Ήταν μέλος του αντισπαρτιατικού συνασπισμού στον Βοιωτικό πόλεμο).
- Χρονικά όρια της Θηβαϊκής ηγεμονίας
- ΑΡΧΗ: Μάχη στα Λεύκτρα (371 π.Χ.)
- ΤΕΛΟΣ: Μάχη στη Μαντίνεια (362 π.Χ.) (δηλαδή κράτησε μόλις 9 χρόνια)

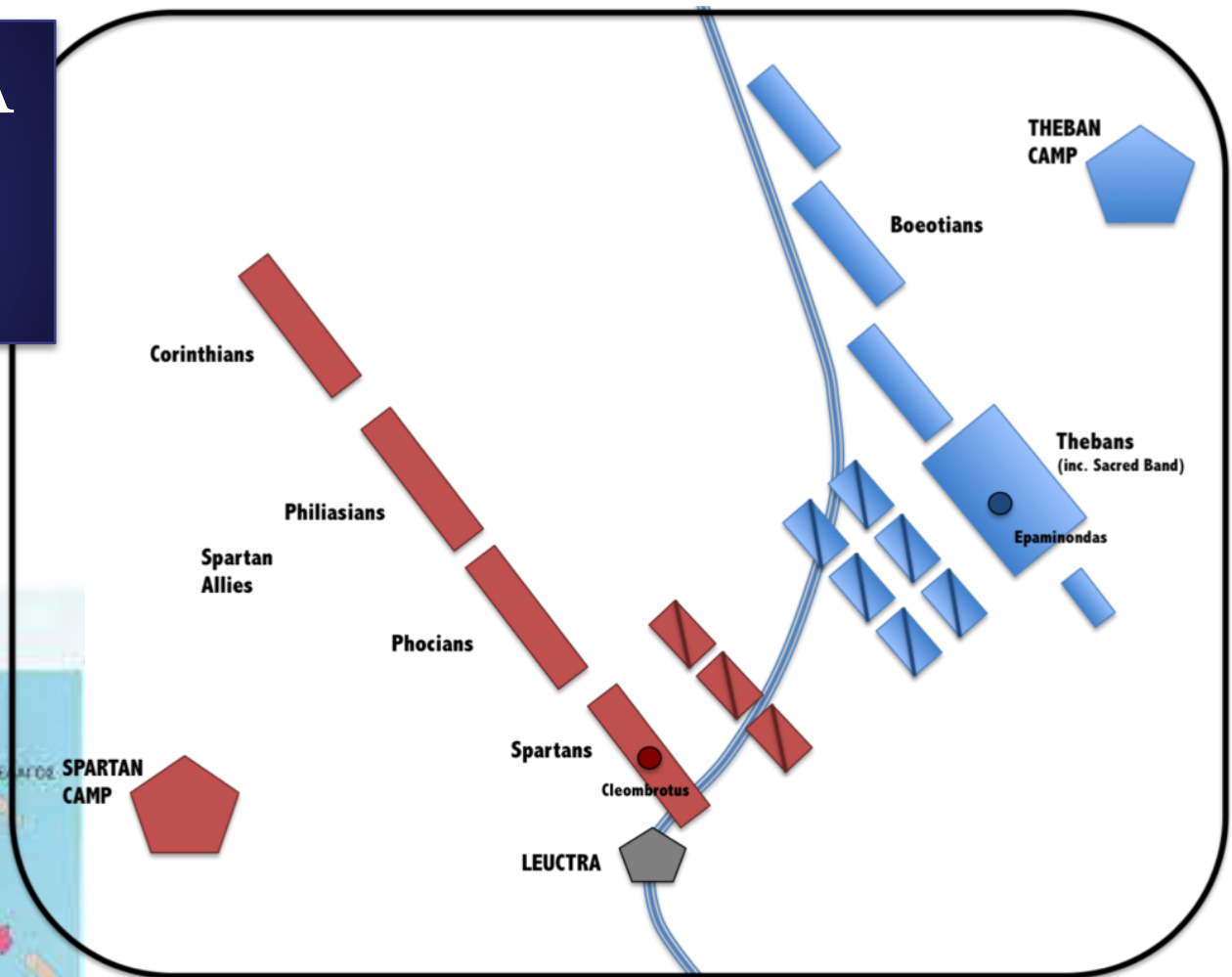
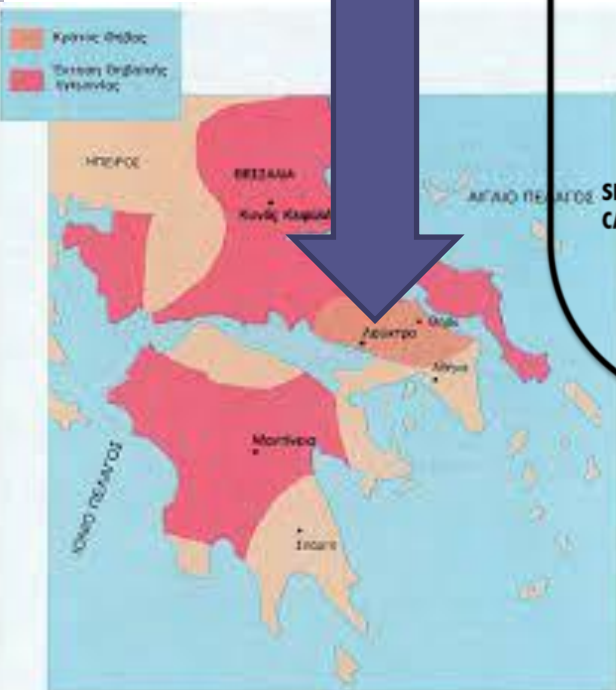
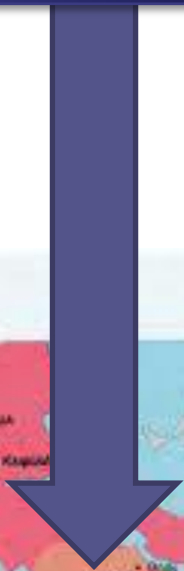
ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΘΗΒΑΪΚΗΣ ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ

ΜΑΧΗ ΣΤΑ ΛΕΥΚΤΡΑ 371 π.Χ.

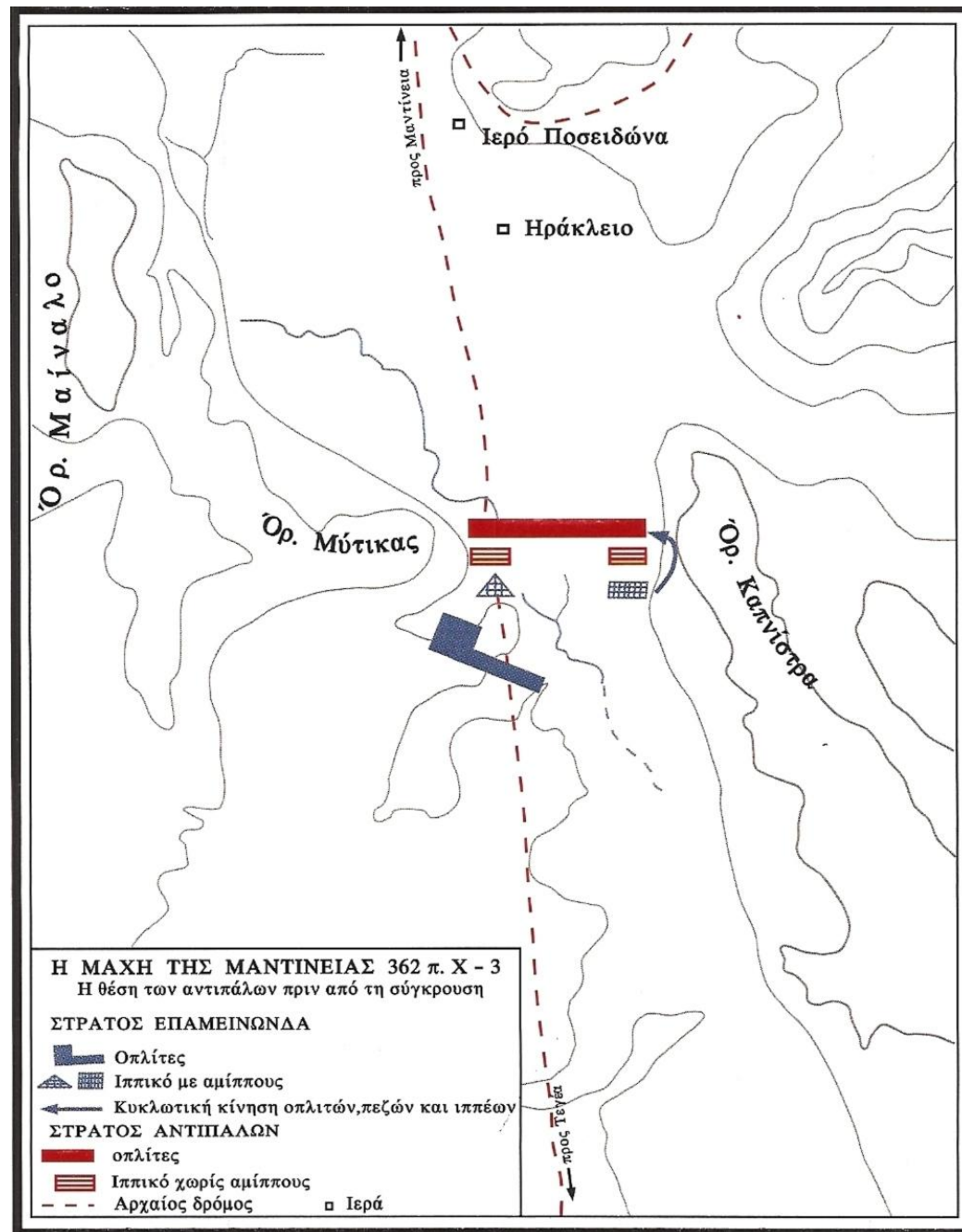
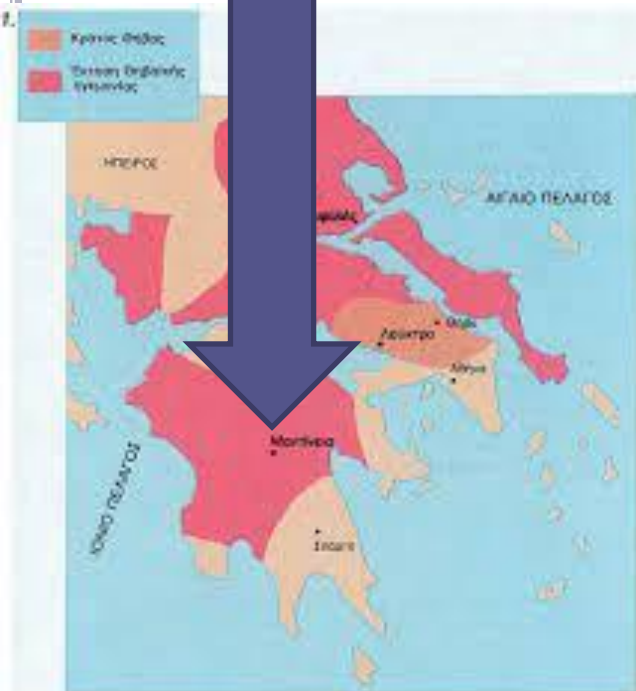

Σπάρτη και
Σύμμαχοι

Θήβα

ΜΑΧΗ ΣΤΗ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ

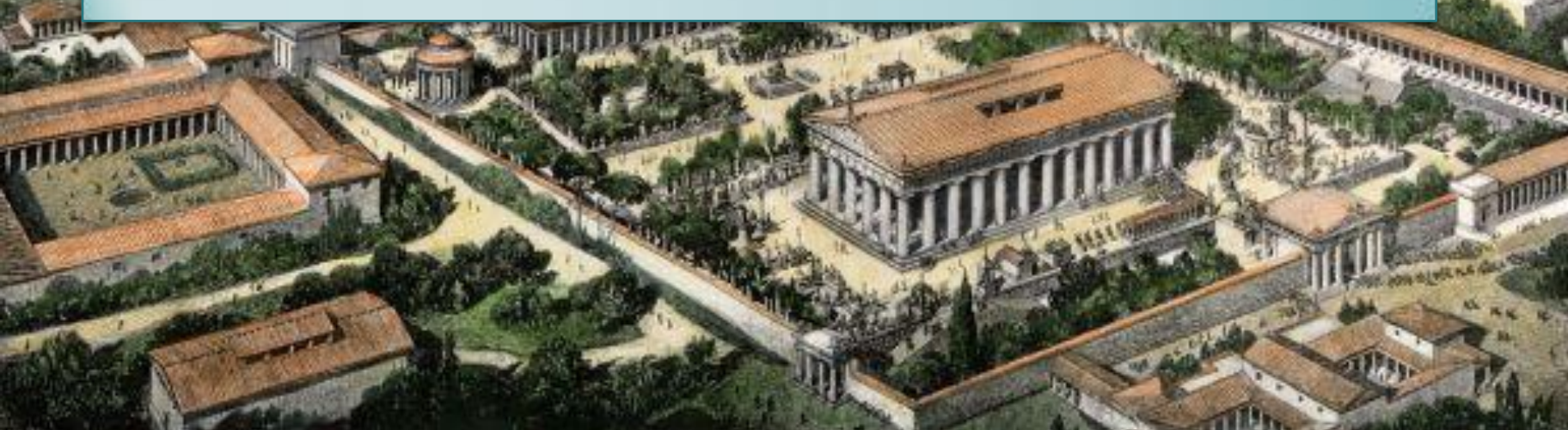

Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΙΔΕΑ

ΤΙ ΕΊΝΑΙ Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΙΔΕΑ;

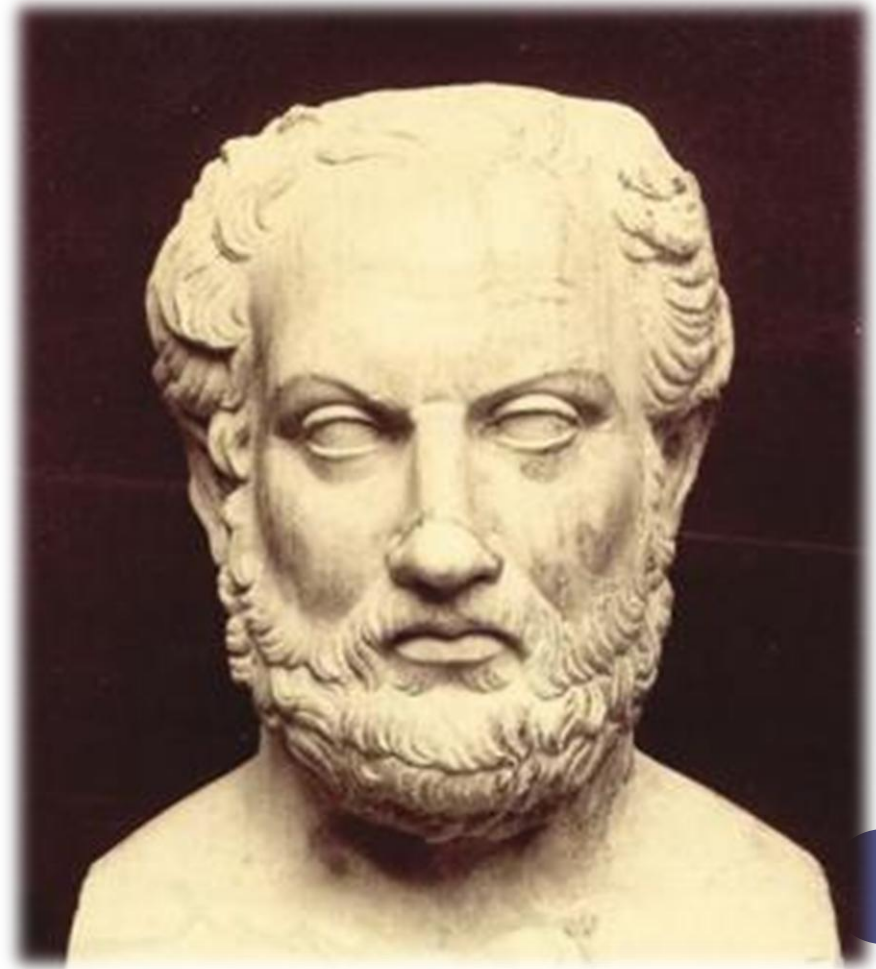
- Τι σημαίνει; Είναι το όραμα για έναν **συνασπισμό όλων των Ελλήνων.**
- Πώς προέκυψε; Η παρακμή του θεσμού της πόλης-κράτους και όλα τα προβλήματα του κατακερματισμένου ελληνικού κόσμου οδήγησαν κάποιους να σκεφτούν ότι η λύση θα ήταν, αντί οι Έλληνες να είναι χωρισμένοι, να ενωθούν.

ΠΟΙΟΙ ΜΙΛΗΣΑΝ ΓΙ' ΑΥΤΟ;

- **Ο Γοργίας** (σοφιστής, τέλη 5^{ου} αι. π.Χ.) σε λόγο του στην Ολυμπία

Τὰ μὲν κατὰ
τῶν **βαρβάρων**
τρόπαια **ῥήνους**
ἀπαιτεῖ,
τὰ δὲ κατὰ τῶν
Ἑλλήνων
θρήνους».

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

- **Ο Ισοκράτης**
(ρητοροδιδάσκαλος)
υποστήριξε πολλές φορές αυτή
την ιδέα, χωρίς τοπικιστικό
πνεύμα.
- (α) αρχικά (στον
«Πανηγυρικό» λόγο του,
υποστήριξε ότι η **Αθήνα**
μπορεί να αναλάβει ξανά να
ηγηθεί στον αγώνα κατά των
Περσών
- (β) μετά υποστήριξε ότι αυτό
πρέπει να το κάνει **ένας**
ισχυρός μονάρχης,
προτείνοντας διάφορα
ονόματα.
- (γ) στο τέλος της ζωής του
υποστήριξε τον Φίλιππο της
Μακεδονίας.

Ο ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ ΤΟΝ ΦΙΛΙΠΠΟ ΝΑ ΕΝΩΣΕΙ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ

Σε βεβαιώνω ότι χρειάζεται χωρίς να αδιαφορήσεις καθόλου για τα προσωπικά σου συμφέροντα, να προσπαθήσεις να συμφιλιώσεις το Άργος, την πόλη των Λακεδαιμονίων, τη Θήβα και τη δική μας πόλη (την Αθήνα). Αν κατορθώσεις να συμφιλιώσεις αυτές τις πόλεις, θα καταφέρεις πολύ εύκολα να συμφιλιώσεις και τις υπόλοιπες. Γιατί όλες οι άλλες πόλεις εξαρτώνται και καταφεύγουν, όταν βρίσκονται σε κίνδυνο, σε κάποια από τις προαναφερθείσες (τέσσερις μεγάλες) πόλεις, από τις οποίες λαμβάνουν βοήθεια. Αν λοιπόν καταφέρεις να πείσεις μόνον τέσσερις πόλεις να φανούν λογικές, θα απαλλάξεις και τις υπόλοιπες από πολλά δεινά.

Ισοκράτης, Φίλιππος, 30-31 μετ. Σωκ. Παπαϊωάννου, εκδ. Κάκτος.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ο Δημοσθένης,

- ο (α) υποστήριζε και αυτός ότι η Αθήνα θα μπορούσε να ενώσει τους Έλληνες.
- ο (β) εναντιωνόταν στην ιδέα του μονάρχη-ηγέτη όλων των Ελλήνων.
- [Αθήνα 384-Αργολίδα 322 πΧ]

